

V Bruseli 19. novembra 2018
(OR. en)

13978/18

CFSP/PESC 1017
CSDP/PSDC 629
COPS 414
POLMIL 203
CIVCOM 226

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	19. novembra 2018
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13977/18
Predmet:	Závery Rady o bezpečnosti a obrane v kontexte globálnej stratégie EÚ – závery Rady (19. novembra 2018)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o bezpečnosti a obrane v kontexte globálnej stratégie EÚ, ktoré Rada prijala na svojom 3 652. zasadnutí 19. novembra 2018.

ZÁVERY RADY O BEZPEČNOSTI A OBRANE

V KONTEXTE GLOBÁLNEJ STRATÉGIE EÚ

1. Rada v rámci vykonávania globálnej stratégie EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany, v nadväznosti na usmernenia Európskej rady a pripomínajúc svoje závery o týchto záležitostiach, opätovne potvrdzuje svoje pevné odhodlanie dosiahnuť úroveň ambícií EÚ, pokiaľ ide o reakciu na vonkajšie konflikty a krízy, budovanie kapacít partnerov a ochranu EÚ a jej občanov. Riešením súčasných a budúcich potrieb Európy v oblasti bezpečnosti a obrany EÚ posilní svoju kapacitu pôsobiť ako garant bezpečnosti, ako aj svoju strategickú autonómiu a zlepší svoju schopnosť spolupracovať s partnermi. Rada pripomína, že v súlade so závermi Rady z novembra 2017 sa týmto rozhodujúcou mierou prispeje k spoločnému úsiliu, a to aj v kontexte transatlantických vzťahov, a zároveň posilní európsky príspevok ku globálnemu poriadku založenému na pravidlách, ktorého jadrom je OSN.
2. Rada víta zásadný pokrok, ktorý sa v priebehu posledných dvoch rokov dosiahol v oblasti bezpečnosti a obrany, a zdôrazňuje význam zachovania dynamiky trvalou angažovanosťou členských štátov a inštitúcií EÚ. Zdôrazňuje kľúčovú úlohu členských štátov pri riadení rôznych iniciatív.

V tejto súvislosti dnes Rada:

Pakt o civilnej SBOP

3. Víta dohodu Rady a členských štátov o pakte o civilnej SBOP, ktorej dosiahnutie znamená ambiciózny záväzok k posilneniu civilnej SBOP, k zvýšeniu jej spôsobilosti, efektívnosti a schopnosti reagovať, ako aj k prehĺbeniu jej súdržnosti v súčasnom zmenenom bezpečnostnom prostredí. Príspeje k naplneniu úrovne ambícií EÚ a jej troch strategických priorít v oblasti bezpečnosti a obrany realizáciou úloh SBOP, ktoré sa stanovujú v Zmluve o Európskej únii. Rada zdôrazňuje, že tento pakt vytvorí podmienky pre lepšie riešenie prioritných úloh, ktoré boli pôvodne zadefinované vo Feire, a pre riešenie nových aj dlhodobých bezpečnostných výziev, ako sa uvádzajú v globálnej stratégii, lepšie vykonávanie integrovaného prístupu EÚ k vonkajším konfliktom a krízam, ako aj prehlbovanie spolupráce a koordinácie medzi SBOP a útvarmi Komisie a inými aktérmi v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, pričom sa bude venovať pozornosť prepojeniu medzi vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou. Rada očakáva, že pakt a záväzky v ňom prijaté sa splnia najneskôr do začiatku leta 2023, a plnenie bude pozorne sledovať.

Útvar pre plánovanie a vedenie vojenských operácií (MPCC)

4. Víta pozitívny vplyv MPCC pri vedení troch vojenských výcvikových misií EÚ a kontrole nad nimi a zdôrazňuje dôležitosť MPCC, zriadeného v júni 2017, ako trvalej štruktúry pre plánovanie a vedenie týchto misií na strategickej úrovni v Bruseli, a to v súlade so zásadou zabránenia zbytočnej duplicite činností s NATO. Zdôrazňuje dôležitý príspevok MPCC k cieľu EÚ reagovať vo svojej úlohe garanta bezpečnosti rýchlejšim, účinnejším a hladším spôsobom v rámci jej integrovaného prístupu k vonkajším konfliktom a krízam.

5. Na základe správy vysokej predstaviteľky súhlasí s integráciou súčasných výkonných funkcií operačného centra EÚ (OPSCEN) do MPCC s cieľom zabezpečiť, aby bol útvar do konca roku 2020 pripravený prevziať zodpovednosť za operačné plánovanie a vedenie nevýkonných vojenských misií EÚ a jednej výkonnej vojenskej operácie SBOP obmedzenej na veľkosť bojovej skupiny EÚ. Zdôrazňuje, že útvaru MPCC by sa podľa dohody mali poskytnúť potrebné ľudské zdroje a infraštruktúra a jeho zamestnancom odborná príprava a výcvik. Rada podčiarkuje, že prijímanie zamestnancov by malo prebiehať postupne, podľa potrieb a včas, a zdôrazňuje, že na dosiahnutie plnej operačnej spôsobilosti je potrebné splniť všetky dohodnuté podmienky.
6. Konštatuje, že táto posilnená úloha MPCC dopĺňa všetky ostatné existujúce možnosti velenia a kontroly vo vzťahu k vojenským operáciám SBOP, ale nemení ich.
7. Zdôrazňuje, že je naďalej dôležité zintenzívňovať koordináciu medzi MPCC a útvarom pre plánovanie a vedenie civilných operácií (CPCC) prostredníctvom spoločného podporného koordinačného útvaru (JSCC) s cieľom umožniť a ďalej posilniť účinnú civilno-vojenskú koordináciu a spoluprácu pri operačnom plánovaní a vedení misií SBOP, osobitne s ohľadom na kľúčové oblasti podpory misií, aby sa dosiahol maximálny vplyv a efektívnosť. Poukazuje tiež na dôležitosť posilnenej spolupráce medzi MPCC v rozsahu jeho mandátu a ďalšími aktérmi EÚ v rámci integrovaného prístupu.
8. Stotožňuje sa s cieľom vykonať ďalšie preskúmanie do konca roku 2020 na základe správy vysokého predstaviteľa, ktorá sa vypracuje v konzultácii s členskými štátmi, a bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek prípadné ďalšie nadväzujúce kroky, o ktorých bude rozhodovať Rada.

Stála štruktúrovaná spolupráca (PESCO)

V rámci stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO)

9. Víta pokrok, ktorý sa dosiahol v realizácii PESCO takmer rok od jej zavedenia, pričom sa podnikli konkrétne kroky na dobudovanie jej inštitucionálneho rámca, ako aj na vytvorenie a realizáciu projektov PESCO.

10. Pripomína nedávne odporúčanie Rady, ktoré bolo prijaté 15. októbra 2018 a ktoré sa týka stanovenia poradia plnenia väčších záväzkov prijatých v rámci PESCO a vymedzenia konkrétnejších cieľov. Zúčastnené členské štáty na tomto základe preskúmajú a podľa potreby aktualizujú svoje národné plány vykonávania v dohodnutých časových lehotách. Rada v tejto súvislosti vyzýva vysokú predstaviteľku, aby predložila svoju prvú výročnú správu o PESCO v súlade s dohodnutými postupmi a lehotami.
11. Prijala rozhodnutie Rady, ktorým sa mení a aktualizuje rozhodnutie (SZBP) 2018/340 zo 6. marca 2018, ktorým sa stanovuje zoznam projektov, ktoré sa majú rozvíjať v rámci PESCO, tak, aby sa zahrnul aj ďalší súbor projektov PESCO, a vyzýva na rýchle vykonávanie všetkých projektov. Rada ďalej zdôrazňuje jednoznačnú európsku pridanú hodnotu všetkých projektov PESCO, ktoré prispievajú k splneniu väčších záväzkov a k dosiahnutiu úrovne ambícií EÚ, aby sa v riešení otázky spôsobilostí a operačných potrieb Únie dospelo k hmatateľným výsledkom. Naďalej by sa mali koncipovať a vykonávať spôsobom, ktorý je v súlade s dohodnutými prioritami rozvoja spôsobilostí EÚ a koordinovaným výročným preskúmaním v oblasti obrany. . Zohľadňujúc tieto ciele Rada vyzýva sekretariát PESCO, aby v úzkej spolupráci so zúčastnenými členskými štátmi ešte pred vyhlásením ďalšej výzvy na predloženie návrhov na projekty PESCO do jari 2019 predložil správu o nadobudnutých prvotných skúsenostiach s cieľom zlepšiť proces identifikácie, posúdenia a výberu projektov PESCO.
12. Rada v súlade so svojimi závermi z 13. novembra 2017 uznáva, že tretí štát by pre projekty PESCO mohol a musel predstavovať významnú pridanú hodnotu, zároveň by mohol a musel prispieť k posilneniu PESCO a SBOP a splňať náročnejšie záväzky pri plnom dodržiavaní zásady rozhodovacej autonómie EÚ a jej členských štátov. V tomto kontexte Rada očakáva, že sa čím skôr, v podstate do konca roku 2018, prijme rozhodnutie Rady o všeobecných podmienkach, za ktorých sa na účasť v jednotlivých projektoch PESCO môžu výnimočne prizvať tretie štáty, a to v súlade s článkom 4 ods. 2 písm. g) a článkom 4 ods. 9 rozhodnutia Rady o nadviazaní PESCO, s usmernením poskytnutým v oznámení o PESCO, ako aj s rozhodnutím Rady o spoločnom súbore pravidiel riadenia.

Koordinované výročné preskúmanie v oblasti obrany (CARD)

13. Víta správu o pilotnom projekte CARD a nabáda zúčastnené členské štáty, aby vykonali odporúčania, ktoré správa obsahuje.
14. Na základe získaných skúseností súhlasí s tým, aby sa CARD zaviedlo ako stála činnosť počínajúc prvým plným cyklom CARD v období 2019/2020 s cieľom poskytnúť ďalšie usmernenie pre kolaboratívne príležitosti a podrobné posúdenie situácie v oblasti spôsobilostí v Európe, zohľadňujúc pritom krátkodobé, strednodobé aj dlhodobé tendencie vo vývoji spôsobilostí. Pri plnej angažovanosti členských štátov bude CARD popri PESCO a Európskom obrannom fonde predstavovať ďalší príspevok k podpore spolupráce v oblasti obrany a investícií do obranných spôsobilostí.
15. Uvedomuje si, že preskúmaním CARD sa nahradia predchádzajúce úlohy, ktoré súviseli s vykonávaním hodnotení v politickom rámci pre systematickú a dlhodobú obrannú spoluprácu.
16. Rada uznáva, že bolo a naďalej bude potrebné zabezpečiť súdržnosť medzi výstupom CARD, plánom rozvoja spôsobilostí a príslušnými procesmi v rámci NATO, ako je proces plánovania obrany NATO (NDPP), v oblastiach, kde sa požiadavky navzájom prekrývajú, pričom si uvedomuje odlišný charakter oboch organizácií a ich príslušných zodpovedností.

Európsky obranný fond

17. Víta pokrok dosiahnutý v kontexte súčasných činností aj v rámci prípravnej akcie pre výskum v oblasti obrany (PADR) a aj v rámci Programu rozvoja európskeho obranného priemyslu (EDIDP), ako aj budúceho Európskeho obranného fondu s cieľom posilniť globálnu konkurencieschopnosť, efektívnosť a inovačnú kapacitu európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne v celej Únii podporou kolaboratívnych činností a cezhraničnej spolupráce medzi právnymi subjektmi v celej Únii, predovšetkým malými a strednými podnikmi (MSP) a spoločnosťami so strednou trhovou kapitalizáciou, ako aj podporou lepšieho využívania priemyselného potenciálu inovácie, výskumu a technologického rozvoja, čím sa prispieva k strategickej autonómii Únie a jej slobode konania.
18. Pokiaľ ide o aktuálne činnosti, očakáva prvé výsledky PADR a skorú finalizáciu pracovného programu pre EDIDP koncom tohto roku, aby sa čím skôr v roku 2019 mohlo začať s projektmi financovania.
19. Dohodla sa na čiastočnom všeobecnom smerovaní k návrhu nariadenia, ktorým sa zriaďuje Európsky obranný fond, čím sa vytvorili predpoklady pre dosiahnutie dohody s Európskym parlamentom, ktoré sa očakáva čo najskôr v roku 2019, bez toho, aby tým bola dotknutá celková dohoda o viacročnom finančnom rámci (VFR).
20. Rada zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa do vykonávania EDIDP a ďalšieho rozvoja Európskeho obranného fondu vo významnej miere zapojili členské štáty, a využívali pritom v plnom rozsahu stanoviská a expertízu Európskej obrannej agentúry a spolupracovali s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť.

Súlady medzi iniciatívami EÚ

21. Uznáva pokrok pri zabezpečovaní súladu medzi iniciatívami EÚ, ktorými sa prehlbuje európska spolupráca v oblasti obrany (CARD, PESCO, Európsky obranný fond) s cieľom podporovať plnenie priorít rozvoja spôsobilostí EÚ a prispievať k dosiahnutiu úrovne ambícií EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany, a vyzýva na zvýšenie úsilia v tomto smere.
22. Rada pripomína svoje závery z 13. novembra 2017 a vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie/vedúcu agentúry, aby naďalej podporovala prehlbovanie synergií a koordináciu iniciatív EÚ v oblasti obrany vrátane CARD, PESCO a Európskeho obranného fondu, a to v úzkej konzultácii s členskými štátmi. Rada vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie/vedúcu agentúry, aby do polovice roku 2019 predložila výhľadovú správu o interakcii, prepojeniach a súdržnosti medzi týmito iniciatívami vrátane koordinácie medzi podporujúcimi inštitúciami a orgánmi na úrovni EÚ a s ohľadom na príslušné získané skúsenosti, ako aj podávanie správ zo strany členských štátov.

Jednotný súbor síl

23. Rada pripomína, že členské štáty disponujú len „jednotným súborom síl“, ktorý môžu využívať v rozličných rámcoch, a teda rozvoj obranných spôsobilostí v rámci EÚ pomôže posilniť aj tieto kapacity, ktoré sú potenciálne k dispozícii pre Organizáciu Spojených národov a NATO.

Spolupráca EÚ a NATO

24. Rada pripomína svoje závery o spolupráci medzi EÚ a NATO z 8. júna 2018 a zdôrazňuje, že úsilie EÚ a NATO v oblasti bezpečnosti a obrany výrazne a uceleným spôsobom prispieva k bezpečnej Európe, čo prináša výhody i zodpovednosť a pre dotknuté členské štáty aj presadzovanie spravodlivého rozdelenia bremena.

25. Rada opätovne zdôrazňuje, že naďalej dbá na súdržnosť a vzájomné posilňovanie medzi EÚ a NATO a že spolupráca naďalej prebieha pri plnom rešpektovaní zásad inkluzívnosti, reciprocity a rozhodovacej autonómie obidvoch organizácií. V tejto súvislosti Rada víta druhé spoločné vyhlásenie o spolupráci EÚ a NATO, ktoré 10. júla 2018 podpísali predseda Európskej rady, predseda Európskej komisie a generálny tajomník NATO. Rada uznáva prebiehajúcu prácu na vykonávaní spoločného súboru návrhov, ktoré sa týkajú 74 činností, a zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť rýchly a preukázateľný pokrok vo všetkých oblastiach. V tomto kontexte obzvlášť víta prebiehajúce hybridné cvičenie EÚ Multilayer 2018 ako príklad paralelného a koordinovaného cvičenia (PACE).

Európsky mierový nástroj (EMN)

26. Pripomína svoje závery z 25. júna 2018 o Európskom mierovom nástroji na návrh vysokej predstaviteľky a s podporou Komisie, pričom bez toho, aby boli dotknuté budúce rozhodnutia, berie na vedomie účel navrhovaného EMN zvýšiť schopnosť Únie udržiavať mier, predchádzať konfliktom a posilňovať medzinárodnú bezpečnosť, a tak napredovať k naplneniu jej úrovne ambícií.
27. Podčiarkuje, že pri riadení navrhovaného EMN sa v plnom rozsahu musí rešpektovať zodpovednosť členských štátov a ich kľúčová úloha v SZBP, a osobitne zdôrazňuje, že na to, aby sa každá činnosť v rámci navrhovaného EMN mohla financovať, bude v súlade so Zmluvou o Európskej únii potrebné, aby najskôr Rada prijala rozhodnutie.
28. Berie na vedomie možnosti, ktoré navrhovaný nástroj ponúka, pokiaľ ide o činnosti, ktoré sa majú financovať, čo musí stanoviť Rada, potenciál zvýšenia koordinácie, súdržnosti a komplementárnosti činností EÚ v oblasti SZBP aj vo vzťahu k iným nástrojom na financovanie vonkajšej činnosti v rámci rozpočtu EÚ, ako aj globálny geografický záber navrhovaného nástroja. Rada konštatuje, že súčasťou navrhovaného EMN by okrem iného bolo financovanie činností, ktoré sa v súčasnosti financujú z mierového nástroja pre Afriku, a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v angažovanosti EÚ pri podpore činností na udržiavanie mieru a stability na africkom kontinente.

29. Berie na vedomie možnosť, ktorú navrhovaný EMN ponúka, a to financovať budovanie kapacít partnerov EÚ, pokiaľ ide o vojenské alebo obranné záležitosti, sledujúc pritom ciele SZBP, a zdôrazňuje, že je potrebné v plnom rozsahu využívať možnosti, ktoré na tento účel ponúka rozpočet EÚ.
30. Zdôrazňuje, že by sa mala zachovať operačná efektívnosť a flexibilita mechanizmu Athena.
31. Pripomína, že finančné aspekty navrhované pre EMN sa naďalej budú riešiť v kontexte rokovaní o viacročnom finančnom rámci na obdobie 2021 – 2027, a podčiarkuje v tejto súvislosti potrebu súdržnosti medzi rozličnými nástrojmi financovania vonkajšej činnosti.
32. Vyzýva príslušné prípravné orgány Rady, aby ďalej napredovali v práci, a to prípadne aj úpravou návrhu.

Financovanie vojenských misií a operácií

33. Pripomína dôležitý príspevok mechanizmu Athena k financovaniu vojenských misií a operácií EÚ a vyzýva, aby sa prebiehajúce preskúmanie tohto mechanizmu ukončilo čo najskôr.
34. Pripomína svoje závery z 18. mája 2017 o bezpečnosti a obrane v rámci globálnej stratégie EÚ a v očakávaní ukončenia tohto preskúmania týmto vyjadruje svoj súhlas, aby sa platnosť vyhlásenia Rady, ktoré sa týka spoločného financovania nasadenia bojových skupín EÚ, predĺžilo do 31. decembra 2020.

Vojenská mobilita

35. Pripomína svoje závery z 25. júna 2018 a zároveň víta úsilie, ktoré sa momentálne vyvíja v záujme zlepšenia mobility vojenského personálu, materiálu a vybavenia pre bežné činnosti aj počas kríz a konfliktov v rámci EÚ aj za jej hranicami, so všetkými spôsobmi dopravy a vo všetkých strategických smeroch, čím sa členským štátom umožní konať rýchlejšie a účinne v kontexte spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky, národných aj mnohonárodných činností. V tomto smere pripomína, že zlepšenie vojenskej mobility je možné dosiahnuť len pri plnom zapojení a odhodlaní všetkých členských štátov EÚ na základe celovládneho prístupu a pri zapojení príslušných vnútroštátnych orgánov popri ministerstvách obrany, v súlade s relevantnými iniciatívami na úrovni EÚ, a to aj v kontexte PESCO, a v úzkej spolupráci s NATO v rámci naplňania spoločných vyhlásení.
36. Opätovne zdôrazňuje, že národná suverenita, rozhodovanie, zákony a predpisy vrátane tých, ktoré sa vzťahujú na pohyb vojenských síl, investície do infraštruktúry, pravidiel a zásady v oblasti životného prostredia, zostávajú naďalej základnými zásadami a budú sa v plnej miere rešpektovať. Každé rozhodnutie sa prijme pre konkrétnu situáciu a plne sa zaangažujú všetky relevantné vnútroštátne orgány.
37. Víta prebiehajúcu realizáciu projektov PESCO súvisiacich s vojenskou mobilitou, ako aj napredovanie v realizácii štyroch opatrení na národnej úrovni, ktoré sa majú vykonať do konca roku 2019, ako sa dohodlo v záveroch Rady o bezpečnosti a obrane z 25. júna 2018, predovšetkým v bode 18 uvedených záverov. Rada v tejto súvislosti každoročne preskúma pokrok a vráti sa k otázke realizácie týchto štyroch vnútroštátnych opatrení a dosiahnutia hmatateľných výsledkov do leta 2019, pričom podľa možností zadefinuje ambicióznejšie časovo vymedzené ciele.

38. Víta pokrok pri plnení akčného plánu vojenskej mobility a sformulovanie vojenských požiadaviek na vojenskú mobilitu v rámci EÚ i mimo nej ako nadviazanie na všeobecnú časť, ktorú Rada schválila v júni, pričom sa zapracovali národné podnety od členských štátov EÚ a zohľadnili všeobecné vojenské parametre NATO pre infraštruktúru. Tieto požiadavky bez toho, aby sa ovplyvňovali rozhodnutia, ktoré sa prijímú neskôr v tomto procese, poskytujú vojenský príspevok k ďalším krokom pri plnení akčného plánu, a to vrátane dopravnej infraštruktúry.
39. Vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi, ESVČ/Vojenským štábom EÚ a EDA včas vykonala preskúmanie s cieľom zistiť nezrovnalosti medzi vojenskými požiadavkami a parametrami transeurópskej dopravnej siete (TEN-T), náležite zohľadňujúc uskutočniteľnosť, existujúce vybavenie a technickú životnosť, finančné a technické aspekty, ako aj geografické faktory. Rada v tejto súvislosti bez toho, aby tým chcela ovplyvňovať rokovania o budúcom VFR, uznáva potenciál tohto návrhu, pokiaľ ide o financovanie z prostriedkov EÚ prostredníctvom nového Nástroja na prepájanie Európy, čo je program na podporu dopravnej infraštruktúry siete TEN-T s cieľom zlepšiť vojenskú mobilitu.
40. Víta prácu, ktorá sa realizuje v rámci Európskej obrannej agentúry v súlade s akčným plánom vojenskej mobility, a súvisiace rýchle vypracovanie dvoch projektov: o clách, čo podčiarkuje dôležitosť zabezpečenia súdržnosti medzi vzorom a procesom, ktorá sa má dosiahnuť vo vzťahu k postupom NATO, a o povolení cezhraničného pohybu, v súvislosti s čím Rada začiatkom roku 2019 očakáva závery o príslušnom programovom dojednaní.
-